

[Elgaard.]

i tvivl, er vel næsten en selvfølge. Mindre forståeligt må det forekomme mig, at man fra et demokratisk partis side ser så lidet realistisk på udviklingen, at selve det udenrigspolitiske grundlag til stadighed, efter at vi med tingets overvejende flertal i ryggen har fastlagt landets politik, gøres til genstand for en ganske ørkesløs kritik. Dette parti afskærer sig derved beklageligvis fra at gøre sin indflydelse gældende ved ethvert efterfølgende skridt, der jo nu engang nødvendigvis må bygge på det een gang lagte grundlag.

Kristen Amby: For tredje gang siden dette års begyndelse behandler vi her i tinget udenrigspolitiske spørgsmål af den allerstørste rækkevidde for vort land.

I januar havde vi en meget lang og udførlig debat om Danmarks tilslutning til oprettelsen af en fælles forsvarsstyrke for Europa, i maj daglange diskussioner om Danmarks tilslutning til udnævnelsen af en øverstkommanderende for forsvarsstyrkerne i Europa og om overenskomst mellem Danmark og USA angående forsvaret af Grønland.

Og nu i oktober er der med udenrigsministerens forelæggelsestale i går ansat tre dage til behandling her i tinget af Danmarks godkendelse af kongeriget Grækenlands og republikken Tyrkiets eventuelle tiltræden af Den nordatlantiske Traktat og en heraf følgende ændring i traktatens artikel 6.

Udenrigspolitiske spørgsmål indgår nu med andre ord som et naturligt led ikke blot i regeringens overvejelser og rådslagning, men — og dette er det nye i vor situation — tillige i rigsdagens forhandlinger og dermed i den offentlige debat. Det er tegnet på, at vi nu har fået en anden udenrigspolitik end tidligere, en aktiv udenrigspolitik. Danmark har forladt neutralitetspolitikken, som tidligere alle var enige om, og er gået ind under den begrænsede, kollektive sikkerhedspolitik — en politik, der er baseret på fri aftaler af forsvarsmæssig karakter mellem europæiske stater indbyrdes og mellem dem og den vestlige verdens to store magter, USA og Canada.

Nu kan det selvfølgelig ikke være meningen, at vi hvert øjeblik her i rigsdagen skal tage vort udenrigspolitiske grundlag op til principiel debat. I de to nævnte forhandlinger tidligere på året er der — ligesom også før den tid — både af tilhængere og modstandere af vor udenrigspolitik udførligt gjort rede for standpunkter og synsmåder. Og vor udenrigspolitik grundindhold er åbent og klart blevet belyst. Men selvfølgelig er det

ikke vel muligt, når et enkelt spørgsmål af vital udenrigspolitisk betydning kommer til debat, da at undgå visse almene og principielle betragtninger over vor politik, da vor stillingtagen til det enkelte spørgsmål naturligvis må ses på baggrund af vor politiks hele formål og indhold.

Der foreligger nu for rigsdagen — som allerede nævnt — forslag til rigsdagsbeslutning om Danmarks godkendelse af, at Grækenland og Tyrkiet tiltræder Den nordatlantiske Traktat. I den højtærede udenrigsministers tale i går indeholdtes en sådan udførlig redegørelse for baggrunden for dette forslag og behandlingen deraf i Ottawamødet, at der kan være meget lidt at tilføje for mig.

Den slutning, den højtærede udenrigsminister sammen med den højtærede finansminister var kommet til under forhandlingerne i Ottawa, var, at det ikke ville være rigtigt for Danmark ved vort veto at forhindre en beslutning, som alle de øvrige lande var blevet enige om, selvom adskillige både små og store lande tidligere havde indtaget det samme standpunkt som Danmark, nemlig at vi hellere havde set, at de to lande var blevet tilsluttet en Middelhavspagt.

Af ministerens redegørelse fremgik de argumenter, der havde fået lande, der tidligere var modstandere af Grækenlands og Tyrkiets indlemmelse i Atlantpagten, til nu at være tilhængere deraf. Det er ganske klart, at der ikke blot i Ottawa mellem de forskellige lande har fundet en debat sted, hvor synspunkter for og imod er blevet fremført, men at tillige denne debat er foregået indenfor de enkelte lande i det sidste halve års tid — ja, man kan vel have lov til at gisne om, at også indenfor den amerikanske regering har synspunkter for og imod været grundigt overvejet, før denne regering endeligt traf sin beslutning.

Og det er ganske forståeligt, at en sådan debat har fundet sted, thi der er stærke grunde, der taler såvel for som imod indlemmelsen af Grækenland og Tyrkiet i Atlantunionen.

For indlemmelsen tæller vel i hvert fald to ting: en risiko for et angreb på de to lande, der, om det kom, næsten uvægerlig, selvom de ikke var medlemmer af Atlantpagten, måtte udløse en verdenskrig, og for det andet: en bedre mulighed for en fælles planlægning for den hele vestlige verden til imødegåelse af eventuelle angreb.

Imod taler — og vi i Danmark mente jo, at det, der talte imod, vejede tungest — selve det skær af en indkredsningspolitik overfor